

2. Зорівчак Р.П. Реалія в художньому мовленні; перекладознавчий аспект. Іноземна філологія / Р.П. Зорівчак. – Львів., 1994. – 232с.
3. Кочерган М.П. Вступ до мовознавства / Підручник / М.П. Кочерган – К.: Видавничий центр «Академія», 2006. – 368 с.
4. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика / Я.И. Рецкер. – М., 1974. – 244с.

ВИКОРИСТАННЯ ПРИЙОМІВ ЕМФАТИЗАЦІЇ ТА НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ.

О.В. Скобнікова

викладач,

Національний технічний університет України «КПІ»

Література відображає усі зміни, що відбуваються у житті та культурі народу. Тому дуже важливим є питання адекватного перекладу художніх творів з урахуванням усіх їхніх особливостей. Дослідженням цієї проблеми займалися багато вітчизняних та зарубіжних мовознавців [1].

Перекладачеві художнього тексту доводиться завжди мати справу з трьома основними проблемами: передача часового віднесення тексту, передача рис літературного напрямку, передача індивідуального стилю автора [2, с. 316]. Під час вирішення цих проблем перекладач часто вдається до використання таких прийомів, як емпатизація і нейтралізація. Ці прийоми належать до лексичних трансформацій. Прийоми емпатизації і нейтралізації визначаються, головним чином, такими соціолінгвістичними чинниками, як розбіжність в традиціях емоційно-оцінної інформації та виділення, що потрібне культурі перекладу, та навпаки, приглушення цього слова у даному контексті [3, с. 112].

Прийоми емпатизації і нейтралізації це прямо протилежні прийоми. Прийом емпатизації – це заміна стилістично нейтральних лексичних одиниць на емоційно забарвлені, а нейтралізація – емоційно забарвлених на нейтральні.

Прийом емпатизації може виявитися досить ефектним, але оскільки він дуже сильно впливає на зміст комунікації, з ним слід поводитися дуже обережно. Наприклад, *a cow-eyed girl*, в залежності від контексту, може вимагати різних відповідностей: *дівчина з коров'ячими очима* або *волоока красуня*: перша створює негативну емпазу, друга - позитивну. У деяких, особливо спірних, випадках можна вдатися до прямо протилежного прийому нейтралізації емоційно-оцінного компонента значення: наприклад, те ж саме словосполучення можна передати нейтральним варіантом *дівчина з великими очима*, якщо з контексту незрозуміло, як саме трактується це визначення [4, с. 106].

Наведемо ще декілька прикладів використання вищезазначених прийомів при перекладі художніх текстів.

The nineteenth century dislike of romanticism is the rage of Caliban not seeing his own face in a glass. В цьому прикладі слово *dislike* (слов. пер. *нелюбов, неприязнь, неприхильність, антипатія*) перекладається як *ненависть* і має більш насичений та негативний відтінок (емпатизація).

"That is very horrid to her, and not very nice to me," answered Dorian, laughing. В даному реченні перекладач передає *horrid* (слов. пер. *жахливий, огидний*) нейтральним варіантом *прикро*.

Отже, при перекладі художніх текстів прийом емпатизації використовується тоді, коли значення слова, яке воно набуває в контексті вихідного висловлювання, потрібно виділити, а прийом нейтралізації, навпаки, – коли значення слова потрібно приглушити. При використанні цих прийомів, перекладач повинен враховувати розбіжність в емоційно-оцінній лексиці різних культур, щоб переклад мав на читача такий же вплив як і оригінал.

Література:

1. Котковець А.Л. Особливості перекладу емпазу в англійських художніх текстах: // Сборник научных трудов SWorld. Материалы международной научно-практической конференции [«Современные проблемы и пути их решения в науке, транспорте, производстве и образовании 2011»]. Выпуск 4.

- Том 32., (Одесса, 20-27 декабря 2011 г.) – Одесса: Черноморье, 2011. – С. 9 – 11.
URL:<http://www.sworld.com.ua/index.php/en/philosophy-and-philology-411/linguistics-and-foreign-languages-in-the-world-today-411/10731-411-0869>.
2. Алексеева И.С. Введение в перевод: Учебное пособие для студентов филологических и лингвистических факультетов высших учебных заведений / И.С. Алексеева. – СПб.: Филологический факультет СПбГУ; М.: Издательский центр «Академия», 2004. – 352 с.
  3. Рецкер Я. И. Перевод и переводческая практика / Я. И. Рецкер. – М.: Международные отношения, 1974. – 244 с.
  4. Казакова Т.А. Практические основы перевода. English / Russian / Т.А. Казакова. – СПб.: Союз, 2005. – 320 с.